

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

F. Ioannis Andreae Copensteinii, Ordinis Prædicatorum Theologi & Parochi Heidelbergæ Castigatio Apologiæ Calvino-Catecheticæ

Coppenstein, Johann Andreas

Moguntiaë, 1626

I. An Christus collegerit Ecclesiam tantum per Spiritum suum, & Verbum;
ac non per Merita?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35247

AD III. Et verò inuictum ijs in locis est Orthodoxis presidium. Esto, *Propter* significet alibi finalem causam: non ergo hic significare potest meritoriam? At hanc docet Bellarminus ex emphatico *ET*: atque ex Matt. 16. confirmat: *Et ego dico tibi, tu es. &c.* id est, propter hoc dico: iuxta Hieron. ibid. & S. Patres. Quam confirmationem non infirmat minister; quia non valuit, ut voluisset.

Neque vox *angelorum* derogat merito Christi corpori magis, quam nostro, nam *per omnia similitis factus est nobis, absq; peccato.*

Demum; loco ad Heb. 2. vim infers; ac iniuriam Christo; contra interpretes S. Patres ibid. Neque enim *propter*, sed *per passionem* factus Angelis fuisset inferior: Neque etiam factus inferior, sed tanto superior; ut cui ante, & in passione Angeli, ceu Domino, ministrarunt.

AD QVÆST. LIV.

Quid credis de Sancta & Catholica Christi Ecclesia?

I. *An Christus collegerit Ecclesiam tantum per Spiritum suum, & Verbum; ac non per Merita?*

CALVINVS Instit. l. 2. c. 17. § 6. negat. *Quibus enim meritis ass. qui potuit HOMO (Christus), ut iudex esset mundi, Caput Angelorum, atq; ut potiretur summo Dei Imperio: &c.*

MINISTER I. Pro Catechesi contendit, à Christo colligi Ecclesiam per solum & Spiritum, interit; & Verbum, externa Vocatione: per *Merita*, negat: Meque ai. in se, imperitè Redemtionem cum Vocatione Ecclesie confundere; qua de Vocatione sola hic Catechismus: Ideoque vocem; *ex angelis*, ab euocando sic dictam, significare.

RESPONDEO I. Minister imperitè mihi affingit confusionem Redemtionis & Vocationis Ecclesie: & manifesta est, non iam ipsius *in se, aut incogitantia*; sed malitia hæretica, negantis Ecclesiam, præter Spiritum & Verbum, insuper & *Meritis* Christi esse collectam.

I. Quæro, An non ipse Spiritus, & Verbum numeranda sunt in Meritis Christi; & ex Me-

ritis Christi data Ecclesie? Atqui per Spiritum & Verbum Sibi ipse collegit Ecclesiam; ut Catechesis docet: ergo, inquam etiam per Merita. Minor vestra est; maior em negas ex hæretico fundamento, Christum nihil SIBI meruisse. Quod everti ad quæst. 30.

2. Quæro: Annon Christus SIBI FORMAVIT Sponsam ex perosso in cruce laere suo; ceu ex Adami, Euam DEVS: eaque sibi ab initio mundi iunxit in matrimonium, vinculumque Sanguine confirmavit? Atqui in Crucis passione & antecedentium Spiritus, prædicationis, vitæque Dominicæ totius, & præsentium Meritorum summa, visque omnis conuenit, confluit, & ab ea promanauit; idque per modum Meriti: Ergo & Ecclesia.

3. An non ipse dixit, & factum est: Ioan. 12. *Ego, si exaltatus fuero à terra, scil. in cruce, OMNIA traham ad me*, hoc est, dispersa colligam; & Ioan. 14. *Nemo venit ad Patrem, nisi per ME trahentem.* A. qui in istis OMNIBVS tractis seu collectis, etiam est Ecclesia: & ipsum *Trahere* seu *Colligere* est inter Effecta & Merita crucis: Ergo & Collectio Ecclesie est Meritum crucis.

4. Annon DEVS, Eph. 1. 22. *OMNIA subiecit sub pedibus eius, in cruce exaltati; & Sic humiliati; ipsumque dedit CAPVT super omnem Ecclesiam; qua est CORPVS ipsius. &c.* idque ex merito passionis; ut doctus supra: Ergo qui meruit quod maius, scil. Caput Ecclesie; etiam meruit quod minus est, Corpus nimirum colligi, quod est Ecclesia, Christi pedibus subiecta. Idque pro Redemtionis merito prius, quam dati Spiritus & Verbi. Nam causa prior effectu suo esse debet: fons riuulo prior; sol radio; radius generatione rerum sublunarium.

5. *Ecclesia proprie cepit in die Pentecostes*, ait Bellarm. lib. 3. de Sanct. c. 11. *Tunc enim impletis omnibus mysteriis Redemtionis, promulgatum fuit publice Evangelium.* Vbi rectè distinguit Meritum colligendæ Ecclesie, & effectum Colligi cæptæ per Spiritum & Verbum. Ergo Ecclesie collectio manet primario & originaliter ex Merito Christi passis; secundario ex Vocatione interna, & externa.

Quam hæc singula copiosè ac solidè queant
ex S.

ex S. Scripturis, Patribusque S.S. demonstrari, nemo non videt. Sed amans breuitatis prolixitatem fugio; nec necessariam. Quot tu (tua recipe verba) *inscitius & imperitius manifesta* cum hæresi, Crucem Christi abnegante me, arguis *distincta confundere*; qui *Causam, Merita*, cum effectu Spiritus & Verbi Dominici volui, vt debui, expressè coniungere; Idque ob Caluiniannam hæresin, SIBI à Christo passio quicquam meritum abnegante. Meruit igitur Christus passione & esse Caput Ecclesiæ; & ipsam colligi, Collectamque Ecclesiam ipsam. Ecce tibi, Hebr. 12. *Sanguinis asperisionem*, & prius, & melius loquentem, quam Spiritum, & Verbum; ad colligendam Ecclesiam.

RESPONDEO II. Operam consumis in docenda Vocatione Interna & Externa; qua de controuertit ne no: Item, in docenda Redemptione Ecclesiæ indubitata: & omittis, quod caput erat, docere; per *Merita* Christi non colligi Ecclesiam, sed per SOLVM quàm Spiritum, quàm Verbum. De hoc tantum dixi; docuisti nil vel hilo: tuamque prodidisti *manifestam vel incitiam, aut incogitantiam*; vel stropham hæreticam: Et hanc agnosco, & culpo.

II. *An Ecclesia esse consentiens debeat in Vera fide sola: An etiam in Sacramentis?*

MINISTER hic culpat: Me partim frustra, partim inepte Catechetice voci, in *vera fide*, addidisse, *viua, & in Sacramentis*.

1. Quia Sacramenta, quæ sunt fidei appendices, in ipsa fide comprehenduntur.

2. Quia hic per veram fidem non intelligitur Fides viua iustificans: sed Doctrina fidei, ac veritas. Itaque ait: hic tu suos suam imperitiam ostendit Patrochus, dum duo illa inter se confundit.

3. Demum docet prolixè, & operose, in Veritate doctrinam consentire Ecclesiam: iuxta Apostolos, & Patres, & Beata minam.

4. Infert: Per hoc falsum est illud Costeri in Enchir. c. 2. *Non ex doctrina Ecclesiæ, sed ex Ecclesiæ doctrina est metienda.*

RESPONDEO I. Voculam ex caluiniatricem, & in Sacramentis, inferere debui, eò quod Lutherocaluinista fingant, Sacramenta, licet

uilia sint, minimè tamen ita necessaria, vt sine iis saluari nequeamus: sed SOLAM FIDEM iustificare. Vide in meo *Luthero-cal. par. 3. q. 1. & 7.* Item eo, quod negent Sacramenta conferre gratiam ex opere operato: *ibid. quest. 13.* Item eo, quod negent Baptismum esse necessarium salutis: *ibid. quest. 21.* Item eo, quod negent, Sacramenta Veteris & Nou. Test. differre in effectu iustificationis. *ibid. quest. 14. & 6.* Quæ, & qualia fidei portenta hic posita, *vera fide*, subaudi *sola*; & omittis *Sacramentis*, dissimulanter, id est, fraudulenter subintelligunt.

Neque Minister vel sat exprimeret id voluit, vt reor; aut non meminit: *Quæ manifesta eius est incitia, aut incogitantia*; (tua recipe verba) aut versutia; vt opinor.

RESPONDEO II. AD I. Lutherocaluinistis Mysteriomachis Sacramenta sunt appendices fidei: at Orthodoxis sunt de formali essentia fidei, & obiectiua: Atque tamen sub Fide comprehenduntur in se; tamen à Sectariis excuduntur, vt in se necessaria, necessitate intrinseca; sed solum extrinseca.

AD II. *Hic rursus*, (tua recipe verba) suam imperitiam ostendit Minister, dum duo inter se confundit: Veritatem fidei, & Fidem iustificantem. Verum est quidem, hæc subiectis distingui; quatenus illa est sectariis in litera Scripta; hæc in fidelibus ipsis: Attamen Fides reuelata nobis in litera, seu extra literam, est ipsa *Veritas*, quæ apprehensa à nobis liberat nos ab iniustitia; inq; se ipsa est eadem, licet diuersa subiectis sic Literæ dicentis, & Animæ credentis.

AD III. Hic vero suam ostentat scientiam Minister: sed *inobtus*. Nam non de *Veritate doctrinæ* est questio, quam ostentabunde docet è Scripturis, ac S. Patribus: sed de *Sacramentis* illi NECESSARIO addendis in Vtu & praxi; præter id quod in Fidei Theoria continentur, & credantur: de quo, quod caput erat, nil docet; silet; dissimulat; subrefugit.

AD IV. Per hoc VERVM est idem illud Costeri. Nam Ecclesia docet Veritatis doctrinam in Biblicis & Libris, & sententiis, & apicibus; & istorum Sensu: non contra: nisi per Ecclesiæ Vniuersalis Consensum. Id docui in *Luthero-cal.*

f par. 1.